

Slovanská knihovna v tisku a dalších médiích

Bibliografie za léta 1979–2023

Sestavila Tereza Rejdová

Národní knihovna České republiky – Slovanská knihovna

Praha 2024

Slovanská knihovna v tisku a dalších médiích :
bibliografie za léta 1979-2023 / sestavila Tereza
Rejdová. – 1. vydání. – Praha : Národní knihovna
České republiky – Slovanská knihovna, 2024. – 259
stran. – (Bibliografie Slovanské knihovny ; 85)
České a anglické resumé
Obsahuje bibliografické odkazy a rejstřík

ISBN 978-80-7050-809-1 (brožováno)

* 027.021 * 026/027(091) * 025 * 021 * 655.58/.59
* [80(=16)+908(4)]-051 * (437.311) * 019.922 *
(048.8)

– Slovanská knihovna (Praha, Česko)
– 20.–21. století
– 1979–2023
– vědecké knihovny – Česko
– dějiny knihoven – Česko
– knihovní fondy – Česko
– činnost knihoven – Česko – 20.-21. století
– publikační činnost – Česko – 20.-21. století
– slavisté – 20.–21. století
– Praha (Česko)
– výběrové bibliografie
– přehledy

027 – Univerzální knihovny. Veřejné knihovny.

Soukromé knihovny [12]

01 – Bibliografie. Katalogy [12]

**Knihla byla vydána ke stému výročí
založení Slovanské knihovny.**

Odborná recenzentka: PhDr. Václava Horčáková

1. vydání

© Národní knihovna České republiky, 2024

© Tereza Rejdová, 2024

ISBN 978-80-7050-809-1

Obsah

Úvodem — 5

Zprávy o činnosti, bibliografie, průvodci — 7

Výroční zprávy — 7

Obecné zmínky o Slovanské knihovně — 10

Přístupy do databází — 18

Obecně k dějinám Slovanské knihovny — 19

Konference Slavistika — 27

Mezinárodní sjezdy slavistů a Slovanská knihovna — 27

Budova knihovny — 27

Návštěvy — 29

Sbírky Slovanské knihovny — 33

Obecně o fondech Slovanské knihovny — 33

Běloruské oddělení — 35

Bulharské oddělení — 36

České a slovenské oddělení — 37

Sbírka fotografií Rudolfa Hůlky — 37

Jihoslovanská oddělení — 38

Lužickosrbské oddělení — 40

Polské oddělení — 41

Ruské oddělení — 41

Objevení neznámých básní M. Cvetajevové — 43

Smirdinova knihovna — 43

Ukrajinské oddělení — 46

Ruská, ukrajinská a běloruská emigrace — 47

Paměť světa — 60

Rukopisy a staré tisky — 61

Sbírka rukopisů A. D. Grigorjeva — 62

Využití obrazového materiálu z fondu SK (výběrově) — 65

eSbírky — 69

Digitalizace fondů — 71

Publikační činnost — 73

Souhrnně o více publikacích — 73

Mezinárodní sjezdy slavistů – obecně — 74

Jednotlivé publikace — 74

Výstavy — 111

Obecné zmínky — 111

Výstavy konané před rokem 1979 — 111

Souhrnné zprávy o výstavách — 111

Jednotlivé výstavy — 112

Odborné, popularizační a kulturní akce — 155

Obecné zmínky — 155

Jednotlivé akce — 155

Cena Rudolfa Medka — 195

Lidé působící ve Slovanské knihovně — 201

Autorský rejstřík — 247

Resumé — 259

Summary — 259

Úvodem

Publikace, kterou držíte v rukou, volně navazuje na bibliografii *Slovanská knihovna a slavistika*, kterou vydala Slovanská knihovna (dále též SK) v roce 1979. Obsahovala soupis publikovaných textů o knihovně vydaných od jejího vzniku v roce 1924 do roku 1979 a bibliografii jejich pracovníků. Nové vydání obsahuje údaje o materiálech věnovaných Slovanské knihovně, které byly uveřejněny v letech 1979–2023.

Struktura publikace navazuje na zmíněnou předchůdkyni. Shromážděný materiál byl rozdělen na oddíly týkající se knihovny samotné, její činnosti, dějin a fondů, následují reakce na vydané publikace, konané výstavy a uspořádané kulturní a odborné akce. Závěrečná část obsahuje texty o lidech, kteří knihovnou v průběhu její činnosti prošli.

Bibliografie obsahuje záznamy knih, studií, drobnějších článků, rozhovorů, recenzí a zpráv, týkajících se činnosti knihovny a uveřejněných jak v tisku (noviny, časopisy, sborníky i samostatné publikace), tak v dalších médiích (internet, rozhlas, televize). Nejčastěji zastoupeným periodikem je, nikoliv překvapivě, *Zpravodaj Státní knihovny ČSR* vydávaný v letech 1963–1990 a jeho nástupce *Informační bulletin Národní knihovny* z let 1990–1995, které o činnosti Slovanské knihovny pravidelně referovaly.

Záznamy jsou v jednotlivých oddílech řazeny chronologicky, texty pocházející ze stejného roku pak abecedně podle názvu periodika, v případě potřeby dále vzestupně podle jeho čísel. Pro větší přehlednost jsou oddíly Publikační činnost, Výstavy a Odborné, popularizační a kulturní akce dále členěny podle jednotlivých výstupů a rozděleny letopočty. V případě vydaných publikací je v záhlaví uveden přesný název knihy, u výstav a akcí název a termín, podařilo-li se jej dohledat, případně místo konání (pokud se akce konala mimo výstavní prostory Slovanské knihovny v předsálí její studovny) a spolupracující organizace.

Obsah bibliografie byl shromažďován několika způsoby. Prvotním zdrojem byla sbírka materiálů vytvářená průběžně řediteli knihovny. Tu doplnily dokumenty z výstřižkové služby, která fungovala do roku 2004 pro celou Národní (dříve Státní) knihovnu a jejíž soubor je uložen v Archivu Národní knihovny (fond Sběrka výstřižků z tisku 1924–2004). Základ heuristiky doplnily systematické excerpcce relevantních českých i zahraničních periodik, zejména slavistických (*Slovanský přehled*, *Slavia* ap.), krajských (*Roden glas*, *Russkoje slovo* ap.) a knihovnických (Čtenář, *Zpravodaj Státní knihovny ČSR* ap.). Soupis významně obohatila data elektronických databází. Těmi hlavními byly:

- *Bibliografie dějin Českých zemí* [online]. Praha: Historický ústav AV ČR, 2021 [cit. 2024-03-01]. Dostupné z <https://biblio.hiu.cas.cz/>
- *Česká literární bibliografie (ČLB)* [online databáze]. Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., [cit. 2024-03-01]. Dostupné z <https://clb.ucl.cas.cz/>
- *Digitální knihovna*. Brno: Moravská zemská knihovna. [citováno 2024-03-01] Dostupné z <https://www.digitalniknihovna.cz/>
- *Knihovny.cz*. Brno: Moravská zemská knihovna. [citováno 2024-03-01] Dostupné z <https://www.knihovny.cz/>

Velká část starších článků je v současnosti veřejně dostupná v digitálních knihovnách. Jednotlivé záznamy tak doplňují odkazy na digitalizovaná periodika, která byla v době vzniku bibliografie k dispozici. Uveřejněny jsou odkazy na periodika, která jsou dostupná buď úplně volně, nebo po přihlášení (obvykle přes čtenářské konto v kterékoli ze zúčastněných knihoven). Odkazy na texty, jejichž digitální kopie jsou dostupné pouze v budově knihovny, nebo prostřednictvím licencovaných databází zahrnuté nebyly.

Až na výjimky byly texty ověřeny de visu, ty, které se ověřit nepodařilo, jsou označeny *** (jde o pouhých 5 článků).

Do soupisu nebyly zařazeny texty, které sice obsahovaly název Slovanské knihovny, nijak blíže však téma nerozšiřovaly, nebo v nichž byla knihovna zmíněna v pouhém výčtu dalších institucí. Jedním z nejzajímavějších objevů bylo uvedení názvu knihovny v pravopisném cvičení zařazeném ve skriptech Ostravské univerzity.¹ Vyuštěny byly rovněž texty věnované pracovníkům knihovny, které však s jejich prací v knihovně nijak nesouvisely. Tyto materiály byly, jako svého druhu marginálie, pouze podchyceny do pomocné složky.

Ani přes veškerou snahu bibliografie jistě neobsahuje publikované texty v úplnosti. Knihovna bude vděčná za upozornění na chybějící a přehlédnuté materiály. Tyto údaje budou využity pro přípravu dalšího navazujícího svazku nebo budou zahrnuty do zamýšlené elektronické databáze.

1 Jelena Kurpěvičová; *Русская орфография в правилах, упражнениях и таблицах (Ruská ortografie)*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2005, s. 160 a 272;

2. vydání Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2009, s. 163 a 289.

Resumé

Bibliografie *Slovanská knihovna v tisku a dalších médiích* přináší údaje o materiálech věnovaných Slovanské knihovně, které byly uveřejněny v letech 1979–2023. Obsahuje záznamy knih, studií, drobnějších článků, rozhovorů, recenzí a zpráv, týkajících se činnosti knihovny a uveřejněných jak v tisku (noviny, časopisy, sborníky i samostatné publikace), tak v dalších médiích (internet, rozhlas, televize).

Kniha je rozdělena na oddíly týkající se knihovny samotné (její činnosti, dějin a fondů), následují reakce na vydané publikace, konané výstavy a uspořádané kulturní a odborné akce a texty o lidech, kteří knihovnou v průběhu její činnosti prošli.

Bibliografie obsahuje více než 2700 záznamů. Řada záznamů je doplněna odkazy na digitální verze článků.

Publikace volně navazuje na bibliografii *Slovanská knihovna a slavistika*, která vyšla roku 1979 a obsahovala soupis publikovaných textů o knihovně vydaných od jejího vzniku v roce 1924 do roku 1979 a bibliografii jejich pracovníků. Vychází ke 100. výročí vzniku Slovanské knihovny.

Summary

The Bibliography *Slovanská knihovna v tisku a dalších médiích* [The Slavonic Library in the Press and Other Media] provides information on the materials devoted to the Slavonic Library (Prague) that were published in 1979–2023. It contains records of books, studies, short articles, interviews, reviews and reports concerning the activities of the library that appeared in the press (newspapers, magazines, anthologies and individual publications) as well as other media (internet, radio, television).

The book is divided into sections on the library itself (its activities, history and collections), followed by reactions to its publications, exhibitions, and cultural and professional events, as well as texts on the people associated with the library.

The bibliography contains more than 2,700 entries, many of which are accompanied by links to digital versions of the articles.

The volume is a loose continuation of the bibliography *Slovanská knihovna a slavistika* [The Slavonic Library and Slavic Studies], which came out in 1979 and included a catalogue of publications about the library from its establishment in 1924 until 1979 and a bibliography of its employees. The new bibliography is published on the occasion of the 100th anniversary of the Slavonic Library.

**Slovanská knihovna v tisku a dalších médiích
Bibliografie za léta 1979–2023**

Sestavila: Tereza Rejdová

Grafická úprava a sazba: Tereza Eliášová

Tisk: TNM PRINT, s.r.o.

Vydala: Národní knihovna České republiky – Slovanská knihovna

1. vydání

Praha 2024

Distribuce:

Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna

Klementinum 190

110 00 Praha 1

e-mail: sluzby.sk@nkp.cz

Národní knihovna ČR – Oddělení nakladatelství a výstavnictví

Klementinum 190

110 00 Praha 1

e-mail: vydavatelstvi@nkp.cz